

Protokół

z czynności kontrolnych przeprowadzonych zgodnie z wnioskiem Rady Miejskiej Mieroszowa oraz w oparciu o upoważnienie Przewodniczącej Rady Miejskiej Mieroszowa do przeprowadzenia w zakresie sposobu wydatkowania środków z rządowego programu Rodzina 500 Plus na terenie gminy Mieroszków za 2016 r.

Data rozpoczęcia czynności kontrolnych : 13.06.2017 r.

Data zakończenia czynności kontrolnych : 19.07.2017 r.

Kierownik jednostki kontrolowanej: Dyrektor Ośrodka Pomocy Społecznej – Pani Elżbieta Buziewicz.

Adres kontrolowanej jednostki: ul. Żeromskiego, 58-350 Mieroszków

Komisja Rewizyjna oświadcza, że kontrola została przeprowadzona na podstawie upoważnienia wydanego przez Przewodniczącą Rady Miejskiej i została przeprowadzona zgodnie z § 91 ust.1 Statutu Gminy cyt.:

1. zgodności z prawem,
2. gospodarności,
3. rzetelności,
4. celowości,
5. zgodności dokumentacji ze stanem faktycznym.

Jako dowody zostały wykorzystane w szczególności :

- dokumenty,
- wyjaśnienia pracowników Ośrodka.

1) Zasady przyznawania świadczenia, podstawa prawna

Świadczenie wychowawcze przyznawane jest zgodnie z ustawą z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (Dz. U. z 2016 r. poz. 195 ze zm.)

Art. 1 ust. 2 prawo do świadczenia wychowawczego przysługuje:

- 1) obywatelom polskim;
- 2) cudzoziemcom:
 - a) do których stosuje się przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego,

- b) jeżeli wynika to z wiążących Rzeczpospolitą Polską dwustronnych umów międzynarodowych o zabezpieczeniu społecznym,
- c) przebywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie zezwolenia na pobyt czasowy udzielonego w związku z okolicznościami, o których mowa w art. 127 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach (Dz. U. poz. 1650, z późn. zm.), jeżeli zamieszkują z członkami rodzin na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
- d) posiadającym kartę pobytu z adnotacją „dostęp do rynku pracy”, jeżeli zamieszkują z członkami rodzin na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, z wyłączeniem obywateli państw trzecich, którzy uzyskali zezwolenie na pracę na terytorium państwa członkowskiego na okres nieprzekraczający sześciu miesięcy, obywateli państw trzecich przyjętych w celu podjęcia studiów oraz obywateli państw trzecich, którzy mają prawo do wykonywania pracy na podstawie wizy.

3. Prawo do świadczenia wychowawczego przysługuje osobom, o których mowa w ust. 2, jeżeli zamieszkują na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez okres, w jakim mają otrzymywać świadczenie wychowawcze, chyba że przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego lub dwustronne umowy międzynarodowe o zabezpieczeniu społecznym stanowią inaczej.

Art. 4. Uprawnienie do otrzymywania oraz cel świadczenia wychowawczego

- 1. Celem świadczenia wychowawczego jest częściowe pokrycie wydatków związanych z wychowywaniem dziecka, w tym z opieką nad nim i zaspokojeniem jego potrzeb życiowych.
- 2. Świadczenie wychowawcze przysługuje matce, ojcu, opiekunowi faktycznemu dziecka albo opiekunowi prawnemu dziecka.
- 3. Świadczenie wychowawcze przysługuje osobom, o których mowa w ust. 2, do dnia ukończenia przez dziecko 18. roku życia.

Art. 5. Wysokość świadczenia wychowawczego

- 1. Świadczenie wychowawcze przysługuje osobom, o których mowa w art. 4 ust. 2, w wysokości 500,00 zł miesięcznie na dziecko w rodzinie.
- 2. W przypadku urodzenia dziecka, ukończenia przez dziecko 18. roku życia lub w przypadku gdy dziecko, zgodnie z orzeczeniem sądu, jest pod opieką naprzemienną obydwójga rodziców rozwiedzionych, żyjących w separacji lub żyjących w rozłączeniu, kwotę świadczenia wychowawczego przysługującą za niepełny miesiąc ustala się, dzieląc kwotę tego świadczenia przez liczbę wszystkich dni kalendarzowych w tym miesiącu, a otrzymaną kwotę mnoży się przez liczbę dni kalendarzowych, za które to świadczenie przysługuje. Kwotę

świadczenia wychowawczego przysługującą za niepełny miesiąc zaokrągla się do 10 groszy w górę.

3. Świadczenie wychowawcze przysługuje na pierwsze dziecko osobom, o których mowa w art. 4 ust. 2, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę nie przekracza kwoty 800,00 zł.

4. Jeżeli członkiem rodziny jest dziecko niepełnosprawne, świadczenie wychowawcze przysługuje na pierwsze dziecko osobom, o których mowa w art. 4 ust. 2, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę nie przekracza kwoty 1 200,00 zł.

2) Ilość świadczeniobiorców w poszczególnych kwartałach:

II kwartał 2016 r. – 450 uprawnionych do świadczenia

III kwartał 2016 r. – 472 uprawnionych do świadczenia

IV kwartał 2016 r. – 485 uprawnionych do świadczenia

3) Kwota wydatkowanych środków (łącznie z kosztami obsługi) w związku z programem

Rodzina 500+ w 2016 r. wyniosła - 2 051 682,57 zł.

4) Ilość wniosków pozostających w koordynacji – 25.

Art. 16. Sprawy, w których zastosowanie mają przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego]

1. W przypadku gdy osoba, o której mowa w art. 4 ust. 2, lub członek rodziny tej osoby przebywa poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej w państwie, w którym mają zastosowanie przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego, organ właściwy przekazuje wniosek wraz z dokumentami marszałkowi województwa.

2. W przypadku przebywania osoby, o której mowa w art. 4 ust. 2, lub członka rodziny tej osoby w dniu wydania decyzji przyznającej świadczenie wychowawcze lub po dniu jej wydania poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej w państwie, o którym mowa w ust. 1, organ właściwy występuje do marszałka województwa o ustalenie, czy w sprawie mają zastosowanie przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego.

W toku prowadzonych dalszych czynności kontrolnych Komisja Rewizyjna uzyskała dane z Ośrodka Pomocy Społecznej dotyczące niżej wymienionych zagadnień :

1. Ilu uprawnionych nie pobiera „zasiłku 500+. Jeżeli takie dane posiada OPS.
2. Z czego wynikają różnice ilości świadczeń w poszczególnych kwartałach ?
3. Czy środki z programu 500+ w całości pokrywają wydatki na ten cel ?

Ad. 1.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Mieroszowie, nie posiada informacji na temat, jaka liczba osób uprawnionych nie pobiera świadczenia wychowawczego 500+.

Ad. 2.

Różnice ilości świadczeń i świadczeniobiorców w poszczególnych kwartałach wynika z :

- rozpatrywania nowych wniosków o przyznanie prawa do świadczenia wychowawczego, złożonych w trakcie trwania okresu zasiłkowego,

- wypłacenia z wyrównaniem świadczeń przyznanych przez Dolnośląski Ośrodek Polityki Społecznej we Wrocławiu w ramach koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego,

- zmiany sytuacji rodzinnej (urodzenie się dziecka, śmierć członka rodziny, ukończenie przez uprawnionego 18-go r.ż., umieszczenie dziecka w instytucji zapewniającej całodobowe utrzymanie, umieszczenie dziecka w pieczy zastępczej) lub materialnej (uzysk/utrata dochodu) rodziny pobierającej świadczenie, co powoduje przyznanie bądź uchylenie prawa do świadczenia wychowawczego.

Ad. 3.

Do finansowania świadczeń wychowawczych mają zastosowanie przepisy ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2013 r., poz. 885, ze.zm).

Świadczenia wychowawcze i koszty jego obsługi są finansowane w formie dotacji celowej z budżetu państwa.

W rozdziale 85501 - Świadczenia wychowawcze w 2016 r. wydatkowano kwotę 2.051.682,57 zł z tego na koszty obsługi 2% od wypłaconych świadczeń wychowawczych co stanowiło kwotę 40.229,07 zł :

- świadczenia wychowawcze - 2.011.453,50 zł

- koszty obsługi programu - **30.629,07 zł**

w tym: wynagrodzenia i pochodne - 25.093,59 zł

- wdrożenie programu 500 plus - **9.600,00 zł**

Zgodnie z art. 52 ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (Dz. U. z 2016 r., poz. 195 ze zm.) koszty obsługi na zadania z zakresu świadczenia wychowawczego w 2016 r. wynosiły 2% dotacji otrzymanej na świadczenia wychowawcze i nie pokryły w całości wydatków związanych z realizacją zadania.

W 2016 r. na 9 miesięczny okres realizacji zadania tj. od 1.04.2016 r. do 31.12.2016 r. otrzymane środki z dotacji na koszty obsługi nie pokryły w całości wydatków na realizację zadania. Z uwagi na to, że prowadzenie „Programu 500+ „ powierzono dodatkowo pracownikowi zatrudnionemu w ramach prac interwencyjnych, brakująca kwota w wys. 4.102,20 zł. którą musiałaby wydatkować gmina z środków własnych na obsługę tego zadania, została pokryta z refundacją otrzymanej z PUP.

Zasady i warunki programu 500 Plus.

Rządowy program Rodzina 500 Plus ma za zadanie pomóc w wychowaniu dzieci poprzez przyznawanie świadczeń wychowawczych. Wypłacane pieniądze mają posłużyć jako częściowe pokrycie kosztów związanych z zaspokojeniem potrzeb życiowych oraz wychowaniem dziecka. Program w swoim założeniu poza poprawą sytuacji polskich rodzin ma również zadanie przyczynić się do zwiększenia dzietności. Aktualnie współczynnik dzietności w Polsce wynosi 1,3 urodzeń na kobietę.

Dla kogo przeznaczony jest program 500 Plus:

Ustawa o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci określa grupę beneficjentów, którzy mogą pobierać świadczenie wychowawcze w wysokości 500 zł na dziecko. Prawo do świadczeń wychowawczych będzie przysługiwać na dziecko, rozumiane jako:

- dziecko własne dziecko małżonka dziecko przysposobione (adoptowane) dziecko znajdujące się pod opieką prawną do czasu ukończenia przez nie 18-stego roku życia.

Dla kogo 500 zł na dziecko? Świadczenie będą mogli pobierać:

- rodzice jeden rodzic opiekunowie prawni faktyczni opiekunowie Świadczenie nie będzie przysługiwać w przypadku, gdy: dziecko jest w związku małżeńskim dziecko znajduje się w placówce zapewniającej całodobowe utrzymanie lub jest pod opieką zastępczą dziecko posiada prawo do świadczenia na własne dziecko na dziecko przysługuje świadczenie rodzinne za granicą (wyjątek: gdy umowy dwustronne lub przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego mówią inaczej)

Beneficjentami programu rządowego 500 Plus mogą zostać:

- obywatele Polski cudzoziemcy: gdy stosują się wobec nich przepisy o koordynacji systemów zabezpieczeń społecznych gdy wynika to z międzynarodowych umów dwustronnych gdy osoba posiada kartę pobytu z adnotacją "dostęp do rynku pracy", ale z wyłączeniem obywateli państw trzecich, którzy uzyskali zezwolenie na pracę na terytorium państwa członkowskiego na okres nieprzekraczający sześciu miesięcy, którzy przybyli do Polski na studia mogących pracować w oparciu o wizę Cudzoziemcy mają prawo do świadczeń pod warunkiem zamieszkiwania na terytorium Polski przez okres pobierania świadczenia. Wyjątek stanowią sytuacje, gdy dwustronne umowy międzynarodowe lub przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego mówią inaczej.

Wysokość świadczeń w programie 500 Plus.

W ramach programu 500 Plus wypłacane są świadczenia wychowawcze, których celem jest zapewnienie środków, które przynajmniej częściowo powinny pokryć koszty związane z zaspokojeniem potrzeb życiowych oraz wychowaniem każdego dziecka. Świadczenie wychowawcze będą mogli pobierać rodzice, opiekunowie prawni i opiekunowie faktyczni dziecka. Wysokość świadczenia ustalona została na kwotę 500 zł na dziecko (miesięcznie), przy czym wypłaty przysługują na:

- na pierwsze dziecko, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę nie przekracza kwoty 800,00 zł. Natomiast jeżeli członkiem rodziny jest dziecko niepełnosprawne, świadczenie wychowawcze przysługuje na pierwsze dziecko, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę nie przekracza kwoty 1 200,00 zł. Świadczenie wychowawcze na drugie i kolejne dziecko poniżej 18-go r.ż. przysługuje uprawnionym bez względu na dochód rodziny.

Zasiłek w wysokości 500 zł na dziecko przysługuje osobom uprawnionym (rodzice, opiekunowie) do momentu ukończenia przez każde dziecko 18-stego roku życia.

W przypadku, gdy będzie zachodziło uzasadnione podejrzenie, że wypłacane pieniądze są marnotrawione lub wydatkowane niezgodnie z przeznaczeniem przez osobę pobierającą, wówczas może zostać podjęta decyzja o wstrzymaniu wypłaty świadczenia w całości, wstrzymaniu wypłaty świadczenia w części, przekazywaniu świadczenia w całości w formie rzeczowej, przekazywaniu świadczenia w części w formie rzeczowej. Osoby nienależnie pobierające świadczenie wychowawcze zobowiązane są do zwrotu wszystkich otrzymanych kwot wraz z odsetkami ustawowymi. Do nienależnie wypłaconych kwot zasiłku stosuje się przepisy o postępowaniu w administracji.

Zgodnie z projektem ustawy o pomocy państwa w wychowaniu dzieci świadczenie wychowawcze w wysokości 500 zł na miesiąc, na drugie i każde kolejne dziecko będzie wypłacane bez względu na wysokość dochodu na członka rodziny. Istnieje jednak możliwość uzyskania świadczenia na pierwsze dziecko, w przypadku, gdy:

- dochód rodziny w przeliczeniu na osobę nie przekracza 800 zł, a w sytuacji kiedy w skład rodziny wchodzi dziecko do 25 r.ż. legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności, a także dziecko, które ukończyło 25 r.ż., legitymujące się orzeczeniem o znacznym stopniu, jeżeli w związku z tą niepełnosprawnością przysługuje świadczenie pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy albo zasiłek dla opiekuna dochód w przeliczeniu na osobę w rodzinie nie przekracza 1 200 zł. Dziecko niepełnosprawne oznacza dziecko legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności wg przepisów o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych.

Wysokość dochodów uprawniających do otrzymywania świadczenia będzie weryfikowana przez Radę Ministrów w oparciu o badania Instytutu Pracy i Spraw Socjalnych. Ocena będzie prowadzona, co dwa lata i w przypadku uzasadnionych przesłanek kwoty zostaną zmienione.

Terminy wypłat świadczenia wychowawczego.

Wg ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci program "Rodzina 500 plus" wszedł w życie 1 kwietnia 2016 roku. Docelowo prawo do świadczeń przyznawane będzie na okres od 1 października do 30 września roku następnego. Beneficjenci uzyskają prawo do świadczenia wychowawczego w miesiącu, w którym złożą poprawny wniosek (wraz ze wszystkimi wymaganymi dokumentami), a pieniądze będą im wypłacane co miesiąc, do końca wyżej wymienionego okresu. Jeżeli osoby pobierające zasiłek utracą do niego prawo na skutek osiągnięcia wyższych dochodów zostanie zawieszona wypłata świadczenia z miesiącem następującym po pierwszym miesiącu od miesiąca, w którym uzyskano wyższy dochód.

Świadczenie wychowawcze.

Świadczenia wychowawcze w ramach programu 500 Plus będą przyznawane na okres 12 miesięcy (od 1 października do 30 września roku kolejnego). Ustalenie prawa do świadczenia wychowawczego na kolejny okres zasiłkowy wymagało będzie złożenia nowego wniosku, którego przyjęcie będzie możliwe od 1 sierpnia br. Jeśli świadczenie wychowawcze zostanie przyznane na dany okres to nie oznacza, że uprawnione organy nie mogą wstrzymać wypłaty zasiłku. Zgodnie z art. 23 ust. 2 wypłata świadczenia wychowawczego podlega wstrzymaniu, jeżeli osoba otrzymująca świadczenie odmówiła udzielenia lub nie udzieliła wyjaśnień co do okoliczności mających wpływ na prawo do świadczenia wychowawczego, w tym uniemożliwiła przeprowadzenie wywiadu (...). Natomiast w przypadku uzyskania przez organ odpowiedzialny za przyznanie i wypłatę świadczeń (wójt, burmistrz lub prezydent miasta, marszałek województwa) informacji o fakcie marnotrawienia otrzymywanych pieniędzy lub niezgodnego z przeznaczeniem ich wydatkowania przez osobę uprawnioną, organy uprawnione mogą też zadecydować o przekazaniu takiej osobie części lub całości przysługującego świadczenia w formie materialnej.

Finansowanie programu 500 Plus.

Świadczenia wychowawcze w ramach programu 500+ i wszystkie koszty związane z ich wypłatą oraz obsługą finansowane będą z budżetu państwa w oparciu o przepisy ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych. Wysokość dotacji i koszty wypłat będą określone przez ustawę budżetową za dany rok. Organy odpowiedzialne za realizację zadań dotyczących wypłaty świadczeń (wójt, burmistrz, prezydent miasta, marszałek województwa) będą sporządzać i przekazywać sprawozdania rzeczowo - finansowe z wykonywania swoich zadań. Sprawozdania trafiają do ministra zajmującego się sprawami rodziny. Ten sam minister na drodze rozporządzenia określi wzory sprawozdań, sposób ich przygotowania, termin oraz sposób składania.

Warunki i zasady programu 500 Plus zostały określone w ustawie o pomocy państwa w wychowaniu dzieci. Wszystkie pozostałe zamieszczone poniżej ustawy i akty prawne stanowią uzupełnienie przepisów, do których odnosi się projekt ustawy o pomocy w wychowywaniu dzieci (500 zł na dziecko) - program Rodzina 500+.

- Ustawa o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci z 11 lutego 2016 r.;
- Ustawa o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci Program Rodzina 500 Plus;

- Ustawa z dnia 28 listopada 2003 o świadczeniach rodzinnych Ustawa z dnia 12 marca 2004 o pomocy społecznej;
- Ustawa z dnia 26 lipca 1991 o podatku dochodowym od osób fizycznych;
- Ustawa z dnia 20 listopada 1998 o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne;
- Ustawa z dnia 15 listopada 1984 o podatku rolnym;
- Ustawa z dnia 2 lipca 2004 o swobodzie działalności gospodarczej;
- Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 o finansach publicznych Ordynacja podatkowa z dnia 29 sierpnia 1997;
- Ustawa z dnia 24 sierpnia 2006 o podatku tonażowym;
- Kodeks pracy z dnia 26 czerwca 1974;
- Kodeks postępowania administracyjnego z dnia 14 czerwca 1960;
- Kodeks postępowania cywilnego z dnia 17 listopada 1964;
- Karta Nauczyciela z dnia 26 stycznia 1982;
- Ustawa z dnia 7 września 1991 o systemie oświaty;
- Ustawa z dnia 14 marca 2003 o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki;
- Ustawa z dnia 27 lipca 2005 prawo o szkolnictwie wyższym;
- Ustawa z dnia 25 czerwca 2010 o sporcie Ustawa z dnia 17 lutego 2005 o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne;
- Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 o ochronie danych osobowych;
- Ustawa z dnia 17 czerwca 1966 o postępowaniu egzekucyjnym w administracji .

Na tym protokół zakończono i podpisano :

1. Dariusz Szmulik..... *Dariusz Szmulik*
 2. Wojciech Oleszkiewicz..... *Wojciech Oleszkiewicz*
 2. Jan Bednarz..... *Jan Bednarz*
 3. Jadwiga Kobus..... *Jadwiga Kobus*
 4. Mariusz Liczbiński..... *Mariusz Liczbiński*

OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ
 58-350 MIEROSZÓW
 ul. Żeromskiego 32
 tel. 74 84-58-262, 74 84-94-320
 NIP 886-11-36-969 REGON 005811482

otrymano 25.07.17

ZASTĘPCA DYREKTORA
 Ośrodka Pomocy Społecznej,
 w Mieroszowie
Marta Rajter
 mgr Marta Rajter

Podpis (data) kierownika jednostki kontrolowanej *25.07.2017*

OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ
 58-350 MIEROSZÓW
 ul. Żeromskiego 32
 tel. 74 84-58-262, 74 84-94-320
 NIP 886-11-36-969 REGON 005811482